

**РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА
ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА**

**ПРОГРАМ
ПОСЕБНОГ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
МИРИТЕЉА И АРБИТАРА
ЗА 2026. ГОДИНУ**

Београд 2026. година

I Сврха Програма посебног стручног усавршавања миритеља и арбитра за 2026. годину

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова израдила је Програм посебног стручног усавршавања миритеља и арбитра за 2026. годину, настављајући континуирану реализацију овог програма који се успешно спроводи од 2016. године.

Сврха програма је да се систематизује, планира и реализује стручна подршка миритељима и арбитрама у области усавршавања за 2026. годину.

Овим Програмом утврђују се облици, садржаји и динамика стручног усавршавања миритеља и арбитра за 2026. годину.

Континуирано унапређење знања и вештина миритеља и арбитра представља један од кључних предуслова за даљи развој и јачање система мирног решавања радних спорова, као и за ефикасно, квалитетно и благовремено остваривање надлежности Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Овим Програмом посебног стручног усавршавања за 2026. годину Агенција наставља доследну реализацију активности усмерених на унапређење компетенција миритеља и арбитра, са посебним нагласком на примену стечених знања и вештина у пракси, унапређење комуникације и професионалног поступања, као и на даљи стручни развој у складу са законом и утврђеним надлежностима.

Поред усавршавања постојећих миритеља и арбитра, у 2026. години ће бити организована и уводна обука за новоизабране миритеље и арбитра, у складу са Директивом о увођењу у поступак мирења и арбитраже новоизабраних миритеља и арбитра Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

II Правни оквир за израду Програма посебног стручног усавршавања миритеља и арбитра за 2025. годину

Правни основ за израду овог Програма садржан је у Закону о мирном решавању радних спорова („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 104/09 и 50/18). Чланом 8. став 1. тачка 4. прописано је да Републичка агенција за мирно решавање радних спорова као посебна организација, између осталог, обавља стручне послове који се односе на стручно усавршавање миритеља и арбитра. Чланом 50. Закона прописано је да су миритељи и арбитра дужни да се стручно усавршавају.

III Процес стручног усавршавања миритеља и арбитра

Стручно усавршавање миритеља и арбитра, подразумева активности у оквиру четири основне фазе процеса стручног усавршавања:

1. Утврђивање потреба за стручним усавршавањем;
2. Развој програма стручног усавршавања;
3. Реализација стручног усавршавања;
4. Евалуација и извештавање о спроведеном стручном усавршавању и његовим ефектима.

Утврђивање потреба за стручним усавршавањем

Потребе за стручним усавршавањем миритеља и арбитра за 2026. годину, Републичка агенција за мирно решавање радних спорова (у даљем тексту: Агенција) утврдила је на основу:

- потреба миритеља и арбитра за усавршавањем из делокруга рада;
- планова унапређења рада и развоја Агенције;
- иницијативе миритеља и арбитра за стручним усавршавањем.

Кораци у утврђивању потреба били су следећи:

1. Први корак – представља утврђивање потреба за стручним усавршавањем на индивидуалном нивоу, за сваког миритеља и арбитра. Миритељи и арбитражи су своје потребе за стручним усавршавањем изразили путем анкете послате електронском поштом почетком јануара 2026. године, у обрасцу ПСУ 9. Овај образац након што је попуњен, враћан је Агенцији. Такође, миритељи и арбитражи су и у директној комуникацији са Агенцијом, давали своје предлоге и сугестије.
2. Други корак – Агенција је разматрала индивидуалне потребе миритеља и арбитра у попуњеним обрасцима ПСУ 9 и њихове предлоге, могућност реализовања предложених обука, затим планове унапређења рада Агенције, такође и циљеве из стратешких докумената, прописа из делокруга рада, као и информације и запажања настала у свакодневном раду миритеља и арбитра.
3. Агенција је вршила анализу, обраду и сумирање осталих података и информација о стручном усавршавању добијених од миритеља и арбитра током 2025. године, те је на основу свега наведеног приступила припреми Програма посебног стручног усавршавања.

Развој програма посебног стручног усавршавања миритеља и арбитра

За успешан развој Програма посебног стручног усавршавања поред спроведеног утврђивања потреба, као и потреба које су евидентирани током 2025. године, биће неопходна и даља ефикасна координација свих кључних актера, тј. пуна сарадња Агенције,

предавача, свих миритеља и арбитара, као и постизање разумевања о томе да је развој програма посебног стручног усавршавања миритеља и арбитара у интересу свих корисника различитих облика стручног усавршавања предвиђених програмом.

Реализација стручног усавршавања

У 2026. години предвиђено је да се, као и претходних година, реализују две интерактивне обуке миритеља и арбитара, као и посебне индивидуалне и тематске обуке.

Програм стручног усавршавања миритеља и арбитара за 2026. годину планиран је у форми стандардних обука, прилагођених исказаним потребама и приоритетима утврђеним анализом.

Обуке ће се реализовати у следећим временским оквирима:

- Прва интерактивна обука – прва половина 2026. године (јануар-јун);
- Друга интерактивна обука – друга половина 2026. године (јул-децембар);
- Индивидуална обука за новоизабране миритеље и арбитре – први половина 2026. године (јануар-јун)
- Индивидуалне и тематске обуке – 2026. година (цела година).

Поред наведених обука, Агенција ће, уколико за то буду обезбеђени одговарајући услови и извори финансирања, реализовати и додатне обуке у оквиру пројектних активности и сарадње са домаћим и међународним партнерима, укључујући и програме који се финансирају из средстава Европске уније, као и других донаторских и развојних механизма.

Евалуација и извештавање

Након реализације обука, Агенција ће спровести евалуацију њиховог квалитета и ефеката, кроз анализу повратних информација учесника и припрему извештаја који ће служити као основ за планирање наредних програма стручног усавршавања.

IV ПРИКАЗ ОБУКА

1. ПРВА ИНТЕРАКТИВНА ОБУКА:

ИНДИВИДУАЛНИ РАДНИ СПОРОВИ И ИЗАЗОВИ У ПРАКСИ

Циљ:

Циљ ове интерактивне обуке је унапређење практичних знања и вештина миритеља и арбитра у мирном решавању радних спорова, уз посебан фокус на изазове у поступању у индивидуалним радним споровима. Обука је усмерена на јачање практичне примене знања у поступку пред арбитром, разумевање спорних ситуација које се јављају у пракси, као и на развој комуникационих и преговарачких вештина неопходних за ефикасно вођење поступка. Посебна пажња посвећује се усклађивању поступања са судском праксом, као и јачању личних компетенција учесника у раду са странкама, укључујући асертивност, управљање конфликтима и успостављање професионалног ауторитета.

Очекивани исходи:

По завршетку обуке, учесници ће унапредити способност да препознају и анализирају најчешће практичне изазове у поступцима индивидуалних радних спорова, посебно у погледу процесних питања, садржаја и форме аката које арбитар доноси, као и примене релевантне судске праксе. Полазници ће развити напредније вештине комуникације са странкама, укључујући рад са тешким учесницима у поступку, савладавање отпора и управљање конфликтним ситуацијама. Очекивано је да учесници унапреде асертивно понашање, способност успостављања ауторитета и примену преговарачких техника у пракси, што ће допринети ефикаснијем и сигурнијем поступању у конкретним предметима.

Садржај:

Садржај обуке обухвата практичне аспекте поступања у индивидуалним радним споровима, са посебним освртом на ток поступка пред арбитром, доказивање у арбитражи и садржај арбитражних одлука. Разматрају се најчешће спорне ситуације из праксе, новине у примени радног законодавства и релевантна судска пракса. Посебан сегмент обуке посвећен је развоју меких вештина, укључујући асертивну комуникацију, препознавање интереса страна, рад са конфликтима и тешким странкама, као и технике преговарања и управљања поступком. Обука је усмерена на анализу конкретних примера и студија случаја из праксе миритеља и арбитра.

Циљна група:

Миритељи и арбитари са списка Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Облик стручног усавршавања:

Стручно усавршавање реализује се у форми интерактивне обуке

Методе и технике:

У раду ће се примењивати интерактивна предавања, анализа примера из праксе, индивидуални и групни рад, као и вођена дискусија.

Величина групе:

Сви миритељи и арбитри.

Трајање и време одржавања: Један дан (8 сати) прва половина 2026. године (јануар-јун);

2. ДРУГА ИНТЕРАКТИВНА ОБУКА:**КОЛЕКТИВНИ РАДНИ СПОРОВИ И ИЗАЗОВИ У ПРАКСИ****Циљ:**

Циљ ове интерактивне обуке је унапређење практичних знања и вештина миритеља и арбитара у мирном решавању колективних радних спорова, са посебним фокусом на поступање у сложеним конфликтним ситуацијама, рад са већим бројем учесника и вођење преговора у условима појачаних тензија. Обука је усмерена на упознавање учесника са практичним искуствима искуснијих миритеља и арбитара у области колективних радних спорова, као и са различитим стиловима посредовања, укључујући евалуативну, фасилитативну и трансформативну медијацију, техникама ране неутралне евалуације, компаративним примерима из међународне праксе и другим напредним техникама преговарања. Истовремено, обука има за циљ јачање способности учесника да ефикасно управљају поступком мирења, препознају интересе страна и примене одговарајуће комуникационе и преговарачке технике у складу са законом и праксом.

Очекивани исходи:

По завршетку обуке, учесници ће унапредити разумевање специфичности колективних радних спорова, укључујући поступке у вези са штрајком, утврђивањем минимума процеса рада, колективним уговорима и репрезентативношћу. Полазници ће развити напредније вештине управљања конфликтима, посебно у ситуацијама са већим бројем страна у поступку, као и способности да конфликтне ситуације преусмере у конструктиван дијалог и преговоре. Очекује се да учесници ојачају асертивност, професионални ауторитет и сигурност у комуникацији, као и да стекну већу спремност за поступање у комплексним и осетљивим колективним споровима.

Садржај:

Садржај обуке обухвата практичне аспекте поступања у колективним радним споровима у складу са законом, са посебним освртом на поступке мирења у условима штрајка, примену судске праксе и анализу најчешћих изазова који се јављају у пракси. Посебан део обуке посвећен је комуникацији и управљању конфликтима, укључујући рад са тешким странкама, препознавање интереса страна, као и примену техника преговарања у сложеним ситуацијама. Обука укључује анализу конкретних примера из праксе, као и размену искустава међу учесницима у циљу уједначавања поступања и јачања професионалне сигурности.

Циљна група:

Миритељи и арбитари са списка Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Облик стручног усавршавања:

Стручно усавршавање реализује се у форми интерактивне обуке.

Методе и технике:

У раду ће се примењивати интерактивна предавања, анализа студија случаја, играње улога, индивидуални и групни рад, као и вођена дискусија.

Величина групе:

Сви миритељи и арбитри.

Трајање и време одржавања:

Један дан (8 сати) друга половина 2026. године (јул-децембар);

3. ИНДИВИДУАЛНА ОБУКА ЗА НОВЕ МИРИТЕЉЕ И АРБИТРЕ

Циљ:

Оспособљавање новоизабраних миритеља и арбитара за самостални рад у пракси.

Очекивани исходи:

По завршетку обуке, полазници ће стећи јасан увид у ток поступка мирења и арбитраже, биће оспособљени за практичну примену знања у првим случајевима и развити основне процесне и комуникационе вештине неопходне за рад.

Садржај:

Обука ће обухватити основне принципе и ток поступка мирења и арбитраже, симулацију поступка као припрему за први предмет, улогу и одговорност миритеља и арбитара, као и практичне примере аката, записника и одлука.

Посебан сегмент биће посвећен раду у електронској бази Агенције. Упознавање са радом електронске базе Агенције, у делу који се односи на кориснике миритеље и арбитре.

Циљна група:

Новоизабрани миритељи и арбитари са списка Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Облик стручног усавршавања:

Стручно усавршавање реализоваће се путем интерактивне обуке.

Методе и технике:

Обука ће се реализовати у интерактивном облику, кроз предавања, симулације поступка и индивидуални и групни рад.

Величина групе:

Мања група до 20 учесника.

Трајање и време одржавања:

Један дан (8 сати) прва половина 2026. године (јануар-јун);

4. ИНДИВИДУАЛНЕ ОБУКЕ ЗА МИРИТЕЉЕ И АРБИТРЕ

Циљ:

Циљ индивидуалних и тематских обука је специјализовано унапређење знања и вештина миритеља и арбитара у складу са конкретним врстама радних спорова и исказаним потребама из праксе.

Очекивани исходи:

По завршетку ових обука, полазници ће бити оспособљени за самостално поступање у сложенијим и специфичним врстама радних спорова, за примену напредних техника, као и за унапређење квалитета одлука и препорука у пракси.

Садржај:

Садржај индивидуалних и тематских обука биће конципиран у складу са исказаним потребама миритеља и арбитара и усмерен на практичне аспекте поступања у различитим врстама радних спорова. Посебна пажња биће посвећена поступању у споровима који се односе на обрачун и исплату зарада и других новчаних примања, трошкове превоза и исхране, измену услова рада, престанак радног односа, као и на остваривање права запослених на информисање.

У оквиру овог циклуса биће реализована и посебна тематска обука посвећена садржају и форми аката које арбитар доноси, са детаљним разматрањем процесних питања, структуре и образложења одлука, као и најчешћих недоумица и грешака у пракси.

Циљна група:

Миритељи и арбитари са списка Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Облик стручног усавршавања:

Стручно усавршавање реализоваће се путем интерактивне обуке.

Методе и технике:

Интерактивно предавање, играње улога, индивидуалани и групни рад, дискусија

Величина групе:

Мања група до 20 учесника.

Трајање и време одржавања:

Један дан (8 сати) током целе 2026. године (јануар-децембар).

V НАПОМЕНЕ

Агенција ће континуирано пратити реализацију стручног усавршавања миритеља и арбитра и његове ефекте у пракси, те ће, у складу са исказаним потребама и уоченим изазовима, прилагођавати и унапређивати овај Програм, који је подложен изменама у складу са потребама и могућностима.

Агенција ће миритељима и арбитрама који су похађали обуке у оквиру овог Програма, на њихов лични захтев, издавати одговарајуће потврде о учешћу у стручном усавршавању.

Поред наведених обука, Агенција ће, уколико за то буду обезбеђени одговарајући услови и извори финансирања, реализовати и додатне обуке у оквиру пројектних активности и сарадње са домаћим и међународним партнерима, укључујући и програме који се финансирају из средстава Европске уније, као и других донаторских и развојних механизма.

О реализацији овог Програма стараће се Агенција, уз укључивање релевантних институција, организација и стручњака, у складу са садржајем и циљевима појединачних обука.

Овај Програм доноси се за 2026. годину, биће достављен свим миритељима и арбитрама и објављен на интернет презентацији Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Број: 150-00-01/2026-01
Београд, 28. јануар 2026. године

ДИРЕКТОР

др Ивица Лазовић